

MARKA KENT STRATEJİLERİ VE ANAMUR

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ

Öğr. Gör. Gürkan TEMİZ

Marka Kent Stratejileri ve Anamur

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI
YAYIN NO : 28

MARKA KENT STRATEJİLERİ
VE ANAMUR

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ
Öğr. Gör. Gürkan TEMİZ

Haziran 2018

ISBN : 978-605-5274-24-5

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları

Çankaya Mah. İstiklal Cad. Özel İdare İşhanı

Mersin Büyükşehir Belediye Binası

A Blok Kat: 4 Akdeniz/ MERSİN

Telefon : 0.324.533 2118 Fax: 0.324.237 0749

E-Posta: kulturvesosyalisler@mersin.bel.tr

<http://www2.mersin.bel.tr>

Baskı ve Cilt

Özgür Kutu Karton Amb. Mat. Bas. Ve Yay.

Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Öğretmenler Mah. 2971 Sk. No:7/A TARSUS / MERSİN

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
BASIN YAYIN ve HALKLA İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
tarafından hazırlanmıştır

© Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

Telif sahibinin yazılı izni olmadan kısmen veya tamamen çoğaltılamaz.

"Kitap bölümlerinde yer alan açıklamalar, ifadeler, tablolar, şekiller, grafikler ve diğer tüm içerikler ile ilgili bilimsel, hukuki, etik ve ahlaki yükümlülükler bölüm yazarlarına aittir"

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANAMUR'UN TURİZM POTANSİYELİ

Doç.Dr. Gürkan AKDAĞ

Giriş _____ **61**

3.1. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRK TURİZMİ

- 3.1.1. Cumhuriyet Öncesi Türk Turizmi
- 3.1.2. Planlı Dönem Öncesi Türk Turizmi
- 3.1.3. Planlı Dönem Sonrası Türk Turizmi

3.2. TÜRK TURİZMİNDE MERSİN

3.3. ANAMUR'DA TURİZM VE ANAMUR'UN TURİZM POTANSİYELİ

- 3.3.1. Anamur'da Gerçekleştirilebilecek Turistik Faaliyetler
 - 3.3.1.1. Sportif Faaliyet Odaklı Alternatif Turizm Türleri
 - 3.3.1.2. Doğa ile İlişkili Alternatif Turizm Türleri
 - 3.3.1.3. Bireysel Gelişim Odaklı Alternatif Turizm Türleri
 - 3.3.1.4. Kültürel Temelli Alternatif Turizm Türleri

Sonuç ve Tartışma

Kaynakça

GENEL DEĞERLENDİRME

H. Niyazi SARIOĞLU / İlçe Tarım Müdürü

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANAMUR KENT KİMLİĞİ

Dr. Öğretim Üyesi Fethi NAS

Giriş _____ **80**

4.1. KENTLERİN KİMLİĞİ

4.2. ANAMUR'DA KENTSEL YAŞAM

4.3. ANAMUR'UN KENT KİMLİĞİ

- 4.3.1. Anamur'da Tarım ve Ekonomik Sermaye
- 4.3.2. Anamur'da Kültürel Yaşam
- 4.3.3. Doğal-Çevresel Etkenler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANAMUR KENT KİMLİĞİ

Dr.Öğretim Üyesi Feti NAS¹

GİRİŞ

Kentler; tarihsel, kültürel ve doğal özellikleri bakımından birer mirastırlar. Bu miras geçmiş ile yoğrulmuş ve geleceğe aktarılacak olan bir değerler kümesinden ibarettir. Kentlerin sahip olduğu bu özelliklerin bilinmesi ve bir kentin kimliğini oluşturan unsurların neler olduğunun farkına varılması hem kentte yaşayanlar hem de kentin dışından gelenler için oldukça anlamlı bir çabadır. Çünkü bir kente girildiğinde insan zihninde kente dair oluşan bir takım gerçeklikler oluşmaya başlar. Zihinde oluşan bu gerçeklikler ise kentte yaşayan insanların gündelik yaşantısı, kültürü, giyim-kuşamı, beğenileri, zevkleri ve tarihi geçmiş gibi çeşitli konular hakkında var olan bilgilerden oluşur. Bu yönüyle kentler, insan birlikteliklerinin niteliğine dair çeşitli ipuçları verirler.

Anamur'da yaşayan insanların yaşamı, kültürü, tarihi, ekonomik faaliyetleri ve sosyal ilişkilerinden hareketle Anamur'un

¹ Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü,
fethinas@yahoo.com

kentsel kimliği hakkında bilgi vermeyi amaçlayan bu çalışma, çeşitli gözlem, deneyim ve literatürden elde edilen verilere dayalı olarak oluşmuştur.

4.1. KENTLERİN KİMLİĞİ

Pek çok kentin kimler tarafından, ne amaçla, ne Şekilde ve nasıl kurulduğu tam olarak bilinmemektedir. Bilinebilen en ayırt edici özellik ise bugün kent olarak nitelendirilen mekânların tamamına yakını geçmişin belirli bir döneminde kk bir insan topluluğu tarafından farklı amaçlarla kurulduğu ve zamanla büyüyüp gelişerek bugünkü haline geldiğidir. Kentlerin bir kısmı dinsel bir yapının etrafında, bir kısmı ise askeri ve siyasi kaygılar sonucunda kurulmuştur. Fakat çoğunun ortak özelliği sulak alanlarda, nehirlerin ağız kısımlarında ve farklı yerler arasında gidip gelinen yolların keşişme noktalarında konumlanmış olmalarıdır (Aydoğan, 2000:43).

Tarih boyunca kentler, insanların sosyal bir hayat sürdürebilmesi ve güven içinde yaşayabilmesi için kurulmuştur. Binlerce yıllık bir geçmişe sahip olan kentler, insanlar tarafından yaratılmış yapay mekânlardır. Günümüz dünyasında insanların büyük bir bölümü kentsel alanlarda yaşamaktadır ve kentlerde yaşamayı tercih etmektedir. Bundan dolayı modern zamanlarda gündelik yaşama dair her türlü zmlenin ana gövdesi kentsel yaşam ve kent meknları merkez alınarak oluşturulmaktadır (Şentürk, 2016:53). Sanayi retimi ve onun bir sonucu olan ekonomik gelişmelere bağlı olarak dünya üzerinde kırsal alanlar daralmakta buna karşılık kentlerin sınırları genişlemekte ve sayıları hızlı bir artış göstermektedir. Kentleşme hızının artması ise çeşitli ilişkilerin ortaya çıkmasıyla birlikte insan davranışlarını büyük lde etkilemektedir. Kentlere özgü yaşam biçimi, nüfus artışı ile ilişkili olarak artan oranda örgütlenme, işbölümü ve uzmanlaşmaya dayalı bir süreci ortaya çıkarmaktadır.

Kentsel yapıların ortaya çıkışı yaklaşık olarak 10.000 yıllık bir geçmişe sahiptir. İlk yerleşim yerleri olarak kentlerin bugün Ortadoğu olarak bilinen Mezopotamya ve Mısır'da daha sonra farklı tarihlerde, Hindistan'ın İndus Vadisinde, in'de, Ege'de ve Meksika'da ortaya çıktığı bilinmektedir (Light, 1983:37). Kentler tarihsel gelişim süresince işlevler ve önem bakımından farklılaşmış, insanların yerleşik hayata geçip tarım ve hayvancılıkla uğraşmaya başladığı, yöneten ve yönetilen ayrımı gibi çeşitli toplumsal formların belirginleştiği yerler olmuştur. Avcı ve toplayıcı yaşam biçiminden sonra yerleşik hayata

geçen insanlar, sulak ve verimli arazilerin olduğu yerlerde ilk başlarda sadece kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar tarımsal faaliyetlerle uğraşmıştır. Tarımsal faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin saklanması ve korunması zorunluluğu beraberinde yönetici ve askerlerin ortaya çıkışına zemin hazırlamıştır. Saklanan ürünlerin korunması, paylaşılması ve muhtemel elverişsiz koşullara karşı depolanması gibi durumlar beraberinde çeşitli uzmanlıkları da getirmiştir. Yazının icadı, matematik, hukuk, felsefe ve din gibi alanlar kentsel yaşamın ortaya çıkması ile belirginleşmiştir. Zaman içinde kentler yenilik ve buluşların, ekonomik faaliyetlerin, sanayileşmenin, askeri, dinsel ve siyasal örgütlenmelerin, değer ve tutumların, özgürlüklerin, farklılaşmaların ve yabancılaşmanın, kültürel çeşitliliğin ve sosyalleşmenin gerçekleştiği mekânlar haline gelmişlerdir (Giddens, 2000:499).

İnsanların yerleşik hayata geçmesi ile birlikte ortaya çıkan bir yerleşim yeri olarak kente dair tanımlar ve yaklaşımlar oldukça çeşitlidir. Çünkü kentler basit bir yerleşim yeri olmanın ötesinde siyasal, sosyal, ekonomik ve tarihsel olayların yaşandığı en önemli mekânlardır. Bundan dolayı kenti ifade eden genel geçer bir tanımlama yapmak oldukça zordur. Sosyolojik bir perspektiften bakılacak olursa kentlerin, tarım dışı faaliyetlerin yoğunlaştığı, yöneten ve yönetilen ayrımının belirginleştiği, belirli bir nüfus büyüklüğüne ulaşıldığı, heterojen demografik bir yapı ile toplumsal ve kültürel etkileşimlerin yaşandığı mekânlar olduğunu söylemek mümkündür (Keleş, 1990:35; Başaran, 2008:17).

Braudel kenti, küçüklük veya büyüklüğüne bakılmaksızın, evlerin, anıtların ve sokakların toplamından başka bir şey olduğunu sadece ekonomi ve sanayileşmeden ibaret olmayan, sosyal ilişkilerin yaşandığı, kutsal olan ile dünyevi olanın, çalışma ile eğlencenin, kadın ile erkeğin ve kamusal olan ile özelin birbirinden ayrıldığı kesin çizgiler ağının kendi içinde keşiştiği bir mekân olarak ele alır (1995:125).İnsanların da kırsal alanlardan ziyade kentsel alanlarda yaşama isteği büyük ölçüde kentsel yaşamın uygarlık ile özdeşleştirilmesinden kaynaklanmaktadır. Doğu uygarlıklarından Arapça konuşulan ülkelerde ve hatta Türkiye’de “Medine” kelimesi “Medeniyet” kavramının kökenidir. Medine kelimesinin Türkçe karşılığı kenttir. Batı dünyasında ise Latince veya İngilizce “Civilization” kelimesinin kökeni “civitas” kelimesinden türetilmiştir. Kent anlamına gelen “city” kelimesinin ise “civitas” kelimesinden

türediği iddia edilmektedir. Görüldüğü gibi kentsel yaşam ile uygarlık arasında düşünce ve yaşam biçimi bakımından yakın bir ilişki vardır. Bu yüzden insanlar genel olarak kentsel alanlarda yaşamayı tercih etmektedir. Gerek merkezi idarenin gerekse de yerel yönetimlerin toplumsal yaşama dair hizmetlerinin yoğunlaştığı yerler olması kentleri, insan yaşantısı açısından daha cazip hale getirmektedir. Konu ile ilgili Simmel, yaşanan tarihsel dönüşümlerden ötürü kent hayatının insanların yaşamaya alışmak zorunda olduğu ve kentlerin insanlığın merkezinde belirleyici bir gerçekliği ortaya çıkardığını ileri sürmektedir (Swingewood, 1998: 165).

Günümüz dünyasının insanına daha büyük oranda çalışma ve yerleşim olanakları sunan bir yer olmanın ötesinde kent, aynı zamanda dünyanın en uzak yerlerinde yaşayan insanları kendine çeken, farklı bölgeleri, insanları ve etkinlikleri bir düzene göre biçimlendiren, ekonomik, siyasal ve kültürel yaşamın öncüsü ve denetleyicisi konumundadır (Duru ve Alkan, 2002:78). İnsanlara özgü bir yerleşim yeri olarak kentler, çeşitli bakımlardan birbirlerinden farklı özellikler taşırlar. Bu özelliklerin belirlenmesinde kentsel alanların kurulduğu coğrafi yapılar ile insanların yaşam biçiminin bir sonucu olan kültürel yapılar etkilidir. Zaman içerisinde coğrafi özellikler ile kültürel özelliklerin iç içe geçmesi sonucunda kente dair bir imgenin ortaya çıktığını söylemek mümkündür. Bu imge gelişerek kenti ifade eden ve onu diğer kentlerden ayırt eden bir kimliği haline gelir. Lynch'e (1960) göre kent geniş bir perspektiften bakılacak olursa sürekli ve akışkan bir sanat formu olarak görülebilir. Geçmişe dönük olarak incelendiğinde yüzyıllar boyunca bir kentin veya bir yerin farklı insanlar tarafından bir yerleşim birimi olarak kullanıla geldiğini görmek mümkündür. Bu yüzden bir kentin kimliği insanlara özgü olan diğer pek çok kimlik gibi zaman içinde değişebilen, dinamik ve süreklilik arz eden bir özelliğe sahiptir.

Aşağıda yer alan fotoğraflara bakıldığında farklı şehirler görülebilmektedir. Bir iş, bir seyahat ve farklı bir sebepten ötürü bu şehirlerden herhangi birisinde zaman geçirmiş bir insanın ilk bakışta fotoğrafların hangi kente ait olduğunu bilmesi son derece basittir. Çünkü her yerin ve kentin kendine özgü bir simgesi, sembolü ve nihayetinde kendisini diğerlerinden ayıran bir alametifarikası vardır. Bu farklılık kente özgü olarak üretilmiş bilgilerin bireylere öğretilmesi ve çeşitli yollarla paylaşılmasının bir sonucudur.

Resim 4.1. Kentsel İmaj

Fotoğraflardan yola çıkarak her bir kentin gündelik yaşamda kendine özgü bir hatıra, düşünce, anlam ve geçmişle yoğrulmuş bir anlatıya sahip olduğunu söylemek mümkündür. Bu özellikler ise insanların bir kenti algılamasında ve onu tanımada etkilidir. Kentlerin oluşumuna ve değişmesine etki eden süreçler de farklıdır. Her bir süreç, bir değişime yol açar; değişim ise insanlar arasındaki ilişkileri ve gündelik yaşantıyı etkileyen yeni düzenlemeleri ortaya çıkarır. Böylece kentler insanların bilincine etki eden biyolojik, psikolojik ve sosyolojik etmenleri bir arada bulunduran ivmeli ve karmaşık bir kurgu haline gelirler. Bu kurgunun amacı ise birey ve toplum olarak insana zamanın koşullarına uygun bir ortam ve yaşam seviyesi yaratmaktır (İzgi, 1999:25). Bu özellikler esasen bir yere dair oluşan bir imgelemin kaynağını oluşturur. Bir yerin sahip olduğu özelliklerin insanın zihninde oluşturduğu etkilere genel olarak kent imgesi denilebilir ve kent yaşantısının insanlarda uyandırdığı farklı duygu ve düşüncelerden

oluşur. Her kent; imgeler, mekânlar ve kültürel değerler bakımından insanları farklı biçimlerde etkiler. Bundan dolayı kentlerin herkes tarafından görülebilen, işitilebilen ve de keşfedilmeyi bekleyen çeşitli özelliklerinin belirlenmesi ve bunların birer kimlik ögesi haline getirilmesi önemlidir.

4.2.ANAMUR'DA KENTSEL YAŞAM

Tarihi geçmişi uzun yıllara dayanan bir yerleşim olarak Anamur'un kentsel kimliği, kırsal kimliğine nazaran daha yenidir. Özellikle Cumhuriyet'in kurulmasından 1950'li yıllara kadar geçen sürede Türkiye'de kentleşme hızı oldukça yavaş bir seyir göstermiştir. Anamur'da nüfus artışının, ticari yaşamın ve özellikle tarımsal faaliyetlerin 1950'li yıllardan başlayarak yoğunlaştığı iddia edilmektedir. Bu dönemde dış kaynaklı ekonomik yardımlar ile tarımsal üretim alanında makine ve teçhizatın kullanımına başlanmış ve ekonomik amaçlı tarımsal üretim başlamıştır. Bu gelişme toprağa bağımlı bir yaşam süren ve köylerde yaşayan insanların toplumsal hayatında önemli birtakım değişmelere yol açmıştır (Koyuncu, 2015:27). Bu tarihten sonra köyden kentsel alanlara yoğun bir göç hareketinin yaşandığı bilinmektedir. Anamur ve çevresinde bulunan köylerden bugünkü kent merkezine özellikle Yörüklerin yoğun olduğu bir göç hareketi yaşanmıştır. Yörükler, büyük ölçüde göçebe yörük yaşam biçimini terk ederek Anamur'da yerleşik hayata geçmişlerdir. Böylece yüzyıllar boyunca hayvancılık ile uğraşan önemli bir nüfus kitlesi, tarımsal faaliyetlerle uğraşmak üzere Anamur kentine yerleşmeye başlamıştır (Bayar, 2003). Bugün Anamur'da yaşayan yerli halkın büyük bir bölümü yakın geçmişte konar-göçer bir yaşam sürmüş olan ailelere mensuptur. Bu özelliğinden dolayı Anamur'daki sosyal ve kültürel yaşamda Yörük kültürünün izlerinin hala etkili olduğunu söylemek mümkündür. Yörüklerin gündelik ve sosyal yaşantısı büyük ölçüde doğal özelliklerin belirlediği ve doğal koşullara karşı verilen mücadelenin etkisi altındadır. Buna karşılık kentsel yaşamda sosyal ilişkiler, doğa ile mücadele etmekten ziyade insanlar arası rekabetin ve ilişkilerin belirlediği bir alan üzerinde gelişmektedir. Çünkü kentlerin en bariz özelliği yüksek düzeyde ekonomik işbölümünün gerçekleştiği yerler olmasıdır. Kentsel mekânlarda sosyal ilişkilerin temelinde ekonomik ürünlerin üretimi ve tüketimi ön plandadır. İnsanların yaşantısını sürdürebilmesinin yegâne yolu ise çalışmaktan geçmektedir. Çalışma hayatı söz konusu olduğunda insanlar arasında çeşitli uzmanlık alanları ve statü farklılıkları ortaya çıkmaktadır. İşçi-işveren, çiftçi,

zanaatkâr, usta-çırak, memur-tüccar gibi statü ve sınıfsal ayrımlar kentsel alanlarda yaşayan insanların sahip olduğu özelliklerden bazılarıdır.

Günümüz dünyasında kentsel yaşamı şekillendiren özelliklerin büyük ölçüde benzer olduğu görülür. Kentte herkesin ulaşabildiği bir pazar yeri, kamu kurumları (hastaneler, güvenlik hizmetleri vb), parklar, bahçeler, eğitim kurumları, yerel yönetimlere ait sosyal alanlar, ticari kuruluşlar, küçük ölçekli sanayi tesisleri, kamu hizmetlerinin sunulduğu yerler gibi toplumsal yaşamın zorunlu biçimde ortaya çıkardığı çeşitli ihtiyaçlara cevap veren yapılara bütün kentlerde rastlanır. Anamur söz konusu olduğunda yukarıda yer verilen yapıların tamamının var olduğu söylenebilir. Gerek yerli halkın gerekse de Türkiye'nin ve hatta dünyanın farklı yerlerinden gelen insanların faydalanabileceği sağlık, eğitim, ticaret ve konaklama gibi çeşitli düzeylerde hizmetlerin alınabileceği kurumlar Anamur'da faaliyet göstermektedir. Bu kurumların bazıları kamu bazıları da özel kuruluşlara aittir.

Anamur'da yaşayan yerli halkın yaşamı, kırsal yaşamdan tamamen kopuk değildir. İnsanların besin ihtiyaçlarının tamamı tarımdan elde edilmektedir. Anamur'un yerli halkı besin ihtiyaçlarının bir kısmını kendilerine ait tarım arazilerinden karşılarken, yoğun biçimde tarımsal faaliyetlerle uğraşanlar üretimini yaptıkları ürünlerin ticaretini yapmak suretiyle geçimlerini sağlamaktadır. Tarımdan geçimini sağlayan ve özellikle muz üretimi yapan ailelerin ekonomik gelirlerinin iyi olduğu bilinmektedir. Burada özgün bir durumdan bahsetmek mümkündür, bu da söz konusu ailelerin gündelik yaşantısının kentsel bir karaktere sahip olmasıdır. Yerel halkın yaşantısının kentsel bir karaktere sahip olmasından kastedilen şey ise, insanların apartman tipi konutlarda yaşaması ve apartman kültürünün beraberinde getirdiği modern araç ve gereçleri kullanmasıdır. Elektrik ve elektronik cihazların olmadığı bir eve rastlamak imkânsızdır. Hatta aynı hane içerisinde aynı işlemlere sahip birden fazla ürüne rastlamak mümkündür. Örnek vermek gerekirse, evde misafirlerin ağırlandığı salon ile birlikte aile üyelerinin oturduğu oturma odasında da bir televizyonun olması gibi. Ya da yaz aylarında nemli ve sıcak havadan ötürü serinlemek amacıyla evin farklı bölümlerine klimaların takılması en sık rastlanan durumlardan bir tanesidir. Buradan hareketle geçmişte insanların doğal çevre ile uyumlu kültürel bir yaşam sürdüğünü, yaşanan gelişmelerle birlikte ekonomik ve teknolojik değişmelerin

insanların ve toplumların yaşamını büyük ölçüde bir dönüşüme maruz bıraktığını söylemek mümkündür. Bu dönüşümün en fazla görüldüğü yerler ise şüphesiz insanların gündelik ve sosyal yaşantısını kolaylaştıran kentsel alanlardır. Anamur'un kent merkezinde teknolojik gelişmelerin sağladığı değişmelere uyum süreci oldukça yoğun olmasına rağmen Yörük yaşam biçiminin izlerine rastlandığı da dile getirilmiştir. Bunun temelinde ise maddi kültürel öğelerin maddi olmayan kültürel öğelere göre daha hızlı ve kolay değişmesidir.

Genel olarak ele alındığında kentsel mekânların özel ve kamusal alanlar olmak üzere iki alana sahip olduğunu söylemek mümkündür. Özel alanlar kentte yaşayan insanların mahrem ve dışarıya kapalı alanlarından oluşur. Kamusal alanlar ise herkese açık ve gözlemlenebilen alanlardan ibarettir. Kamusal alanlara dâhil olan insanların uymak zorunda olduğu bir takım kurallar vardır. Uyulmaması halinde ise hukuki ve cezai yaptırımlar devreye girer. Bir evin içi özel bir alandır ve evde oturan bireylerin beğenilerine ve imkânlarına göre biçimlendirilebilir. Buna karşılık evin dışına ait özellikler kamusal alana ait bir nitelik taşırlar (Tekeli,2015:205). Evin ilk inşa edilmesi sürecinde uyulması gereken kurallar vardır ve bu kurallar büyük ölçüde kamusal bir güç olan yerel yönetimler tarafından belirlenmektedir. Anamur'da yerel yönetimler bu örnekte dile getirilmeye çalışan kent yaşamını düzenlemede etkin bir özelliğe sahiptir. Bu özellik de modern zamanların kentlerinde karşılaşılan bir durumdur. Dolayısıyla Anamur'da kentsel bir yaşamdan bahsedilebilmektedir.

4.3.ANAMUR'UN KENT KİMLİĞİ

Kimlik kavramı, herhangi bir varlığı betimlemeye yarar ve o varlığın diğerlerinden farklı bir özelliğe sahip olduğuna gönderme yapar. Sosyal bilimlerde kullanılan kimlik kavramının ise farklı türleri vardır. Genel olarak insanların toplumsal yaşamın farklı formlarında kendilerini temsil ettiklerine inandıkları ve aidiyetlerini belirten özellikleri kimliklerinin özünü oluşturur. İnsanların gündelik yaşamda farklı ve çeşitli kimlikleri olduğunu ve kimliklerin sosyal ilişkiler içerisinde oluştuğunu söylemek mümkündür. Akrabalık çevresinde, meslek ve çalışma hayatında, inanç ve siyasal gruplaşmalar gibi alanlarda kurulan ilişkiler farklı kimliklerin kaynağıdır.

Kimlikler genellikle somut, ölçülebilir, sınırları belirlenmiş veya açık seçik görülebilir varlıklar değildir. Bir şekilde insan

yaşamının vazgeçilmez yönlerinden birini oluştururlar ve sosyal ilişkilerde insanların birbirlerini tanımalarının veya birbirlerinden ayırt edilmelerinin anahtarıdır. Genel bir tanımlama yapılacak olursa kimlik; içinde yaşanan toplumsal, kültürel ve ekonomik ilişkiler ile geçmişin konjonktürünün bir ürünüdür. Her bir birey yalnızca var olan ilişkilerin sentezi değil aynı zamanda bu ilişkilerin tarihinin bir sentezidir. Kısaca kimlik geçmişin bir özetidir (Gramsci, 2010:403). Bu tanımlamalara ilişkin olarak bir mekânın veya bir kentin kimliğinin çeşitli bileşenlerinin olduğu söylenebilir. Bir kentin kimliği genel olarak, kentin coğrafyası ve iklimi, üzerinde yaşayan insanların kültürel özellikleri, üretim ilişkilerinin belirlediği sosyo-ekonomik yapısı ve tarihsel mirasından oluşur.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında Anamur'un kent kimliğinin geçmişten bugüne süregelen bir süreç içerisinde dönüşerek geliştiğini iddia etmek mümkündür. Çünkü tıpkı insanlarda olduğu gibi kentlerin kimliği de dinamik bir sürece tabidir ve tarihsel olaylarla ve kentte yaşayan insanların gündelik yaşamı ile ilişkili olarak çeşitli dönüşümlere maruz kalmaktadır. Bir mekânın kimliği her zaman için değişken, tartışmalı ve çoklu bir özelliğe sahiptir. Herhangi bir mekânın sahip olduğu özellikler, sadece onun sınırlarının içerisinde kalan alanlar ile bu sınırların dışında kalan ötekilere karşıtlığı tarafından belirlenmez. Bir mekânın kimliği tam olarak sınırların ötesinde çeşitli ve çok sayıdaki açık ve geçirgen bağlardan ve ilişkilerden oluşur (Massey, 1994:5). Bir diğer ifadeyle bir mekân olarak kentin kimliği kentte yaşayan insanların kent ile olan bağlarına ve kentin sahip olduğu farklı düzeylerdeki doğal, tarihsel, kültürel ve sosyal dokusunun mirası ile geliştirdikleri ilişkilerin bir sonucudur.

İşe Anamur adının kökeninin incelenmesi ile başlamak bu dönüşümün anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Anamur kentinin ilk yerleşimcilerinin Antik çağlarda yaşamış olan Yunanlılar olduğu iddia edilir. Yunanlılar, bugün Ören olarak bilinen antik kentte ilk yerleşimlerini kurmuşlardır, burası Anadolu topraklarının en güney ucudur ve yıl boyunca rüzgâr alan bir yerdir. Bundan dolayı Yunanlıların bu özelliğinden ötürü buraya "Anemurium" adını verdikleri ileri sürülmektedir (Nas, 2014:15).

Anamur tarihsel süreç içerisinde farklı devletlerin yönetimi altına girmiştir. Sırasıyla Antik Yunanlılar, Asurlar, Persler, Romalılar, Müslüman Araplar ve son olarak 11.yy'da Türkler bölgenin

hâkimiyetini kontrolleri altına almışlardır (Subaşı,2010). Bundan dolayı Anamur'un tarihsel nitelik taşıyan pek çok yapıtında söz konusu devletlerin veya medeniyetlerin izleri görülebilir ve tarihsel dokuyu oluşturan pek çok öğede farklı kültür ve medeniyetlerin izlerine rastlanabilir. Bu yapıtlar arasında en önemlileri Anemurium Antik kenti, Mamure Kalesi, Akcami ve Alaköprü gibi tarihsel değerlerdir. Anamur'un toplumsal yapısının ise kısa bir geçmişe kadar Yörük yaşam biçimini sürdüren insanlardan oluştuğu bilinmektedir. Cumhuriyet'in ilan edildiği yıllarda Anamur Rum Ortodoks ve Karamanlıların yaşadığı bir yöredir. Kurtuluş Savaşından sonra imzalanan Lozan Antlaşmasına göre Nüfus Mübadelesi yürürlüğe girmiştir. Buna göre Anamur'da yaşayan söz konusu topluluklar Yunanistan ve Kıbrıs'a göç etmek zorunda kalmıştır. Boşalan yerleşim yerlerine ve hanelere ise Yörüklerin yerleştirildiği ileri sürülmektedir (Nas, 2014:20).

Kentleri ve kentlileri belirli bir kimlik edinme düzeyine ulaştıran önemli bazı etkenler vardır. Bunların en belirgin olanlarından birisi kente özgü olan ve diğer kentlerde daha az veya hiç olmadığına inanılan bir takım niteleyici özelliklerdir. Elverişli bir iklim, sanatsal anıtlar, tarihi yapılar, sportif etkinlikler ve turistik eğlence merkezleri gibi ayırt edici özellikler, kenti ziyaret edenlerin kentten ayrıldıktan sonra kente dair deneyimlerinin ve anlatılarının konusu olma potansiyeli taşıyabilen değerlerdir ve bunlar kentin kimliğini oluştururken hem kentte hem kent dışında yaşayanların zihinlerinde belirli bir imajın oluşmasını sağlar.

Hiçbir kent sadece yan yana inşa edilmiş binaların toplamından ibaret bir yer değildir. Günümüzde kırsal yerleşim alanları ile mukayese edildiğinde kentsel alanlar, bünyelerinde bulunan müstakil ve ardı sıra inşa edilmiş binalardan ibaret olarak görülebilirler. Birbirine yakın ve bazen de bitişik olarak inşa edilmiş konutlarda yaşayan insanlar arasında ilişki ve etkileşim yoğunluğunun daha fazla olması gerektiği düşünülebilir. Oysa sosyal bir gerçeklik olarak bu durum tam tersini ortaya çıkarmıştır. Dikey olarak uzanan kentsel yapılarda yaşayan insanlar arasındaki sosyal mesafe oldukça fazladır. İş yaşamı, uzmanlaşma ve mesai kavramı gibi etkenler kentsel alanlarda insanların birbirlerine olan bağımlılık düzeyini yaşamı sürdürmek açısından arttırsa da ilişki kurma düzeylerini aksine azaltan bir durumdadır.

Bu satırların yazarı farklı tarihlerde Avrupa'nın belli başlı şehir ve başkentlerini ziyaret etme ve görme fırsatına sahip olmuştur.

Avrupa'da özellikle modern öncesi zamanlarda inşa edilmiş olan manastırlar ve kiliseler ile modern zamanlarda inşa edilmiş olan gerek konutların gerekse de kamu binalarının birbirlerine çok benzediğini gözlemek mümkündür. Avrupa'nın herhangi bir kentine ilk gidildiğinde mimari yapılarıdaki estetikten etkilenmemek mümkün değildir. Fakat başka kentlere gidildiğinde mimari yapıların, heykellerin, hatta yol ve sokak aralarının birbirlerine çok benzediğinin farkına varılmaktadır. Örneğin Viyana ile Madrid sokaklarında dolaşıldığında yapıların birbirine çok benzediği görülür. Budurum ise söz konusu dönemlerde bina inşa tekniklerinin, verilen mimari eğitimin ve dönemin beğenilerinin büyük ölçüde benzer olmasından kaynaklanmaktadır. Belirli kentlerdeki özgün yapıların o kentlerin birer simgesi olarak kabul edilmesi bu durumun bir sonucudur. Paris'te Eyfel Kulesi, Berlin'de Branderburg Kapısı veya İtalya'daki Pisa Kulesi'ni özgün kılan özellikler diğer yapılardan farklı olmalarıdır. Mimari yapıların sahip oldukları özellikler bu çalışmanın kapsamının dışındadır ve bu alanda çalışma yapanların uzmanlık alanına dâhildir. Bu yüzden burada konuya dair sadece birkaç gözlemin sonucuna yer verilmesi yeterli görülmektedir.

Bir yerin kent olması veya kent haline gelmesi zorlu bir sürece tabidir. Kentte yaşayan insanların yaşantısını sürdürmelerine imkân tanıyan çeşitli alt yapı çalışmalarının, temel insani ihtiyaçların giderilmesine yönelik faaliyet alanlarının, kentin farklı bölgelerine ulaşımı sağlayan yolların ve güvenlik önlemleri gibi hizmetlerin organize edilmesi zorunludur. Özellikle sosyal ilişkilerin kurulduğu, belirli zamanlarda eğlence faaliyetlerinin yürütüldüğü mekânlar olması açısından parkların kentsel yaşamda oldukça önemli işlevleri vardır. Bu işlevler genel itibariyle; farklı sosyo-ekonomik ve kültürel yapılara mensup insanların bir araya gelmesi, insanların kendilerini doğaya yakın hissetmesi, eğlenmesi, eğitim, sağlık ve estetik gibi unsurları bir arada bulabilmesi ile yerine getirilmektedir (Aydemir, 2004: 287; Özdemir, 2009:147). Anamur söz konusu olduğunda sahile yakın bir konumda bulunan Dragon Parkı'nın bu işlevleri yerine getirdiği söylenebilir. İskele Mahallesi olarak bilinen sahile yakın geniş bir alan üzerine kurulmuş olan Dragon Parkı hemen hemen her yaşta insana hitap eden özelliklere sahiptir. Parkta piknik alanları, yürüyüş ve bisiklet yolu, çocuk parkı, yeşil alan, kültürel ve tarihsel değerleri sembolize eden motifler yer almaktadır. Park gerek Anamurlular

gerekse de Anamur'a gelen ziyaretçilerin eğlenceli vakit geçirmek için çoğunlukla tercih ettikleri yerlerin başında gelmektedir.

Kentsel yaşama dâhil olan insanların kendi imkânlarıyla sahip olamadığı bazı mal ve hizmetlere ulaşabilmesini sağlayan pazar yerleri, kuruldukları yerlerdeki sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yaşamı yansıtan özellikler taşırlar. Pazar yerleri halkın satın alma gücünü, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyini, kentsel gelişme düzeyi ve yerel yönetimlerin etkinliğini gösterebildiği alanlardır (Çalışkan, 2007). Günümüz dünyasında alış-veriş kavramına yeni bir boyut kazandıran büyük marketler ve alış-veriş merkezleri pazar yerlerinin bir tür dönüşüm geçirmesine yol açmaktadır. Buna rağmen toplumun farklı kesimlerine mensup bireyler fiyat karşılaştırması yapmak suretiyle pazar yerlerine hala yoğun bir ilgi duymaktadır. Giyim-kuşam, sebze-meyve ve çeşitli ürünlerin ticaretinin yapılması her zaman ve koşulda insanlar açısından zorunlu bir ihtiyaçtır. Bu yüzden üretici ile tüketicinin bir araya geldiği, ürünlerin doğrudan ve kolay biçimde tüketicie sunulduğu yerler olması bakımından pazaryerleri kentsel mekânların vazgeçilmez yerlerindedir. Anamur kent merkezinde bulunan açık pazar yeri (Şehit Atanur Bal Pazar Yeri), özellikle yörenin iklimine uygun olarak yetiştirilen sebze ve meyvelerin satışa çıkarılabildiği geniş bir alan üzerine kuruludur. Geleneksel ve yöresel alış-veriş mekânı olarak pazar yerleri üretici ve tüketici lehine fiyat dengesinin korunabilmesi işlevini yerine getirmesi bakımından önemlidir. Halk pazarlarının kentsel mekan içerisinde sahip olduğu özellikler ele alındığında tarihsel gelişimi, pazar yerinin kent içindeki konumu ve düzeni, tezgahların yeri ve konumunu ifade eden mekânsal organizasyonu, kentsel kimliği oluşturan çeşitli unsurlar hakkında bilgi elde etmek mümkündür. Ayrıca pazarların sosyo-kültürel özellikleri ve bunun pazar ilişkilerine yansımaları, pazarlıkların tüketicilere yönelik tavırları, tüketicilerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı, satıcı ve alıcılar arasındaki ilişki düzeyini göstermesi bakımından önemlidir (Tunçel, 2003).

4.3.1. Anamur'da Tarım ve Ekonomik Sermaye

Kentsel yaşamı betimlemede sıklıkla başvurulan tanımlamaların çoğunda kentli insanların yaşantılarını sanayi ve ticaretle uğraşarak sürdürdükleri ileri sürülmektedir (Güvenç, 1994:48). Bu tanımlama bazı bakımlardan tartışmalı gibi görünmektedir. Çünkü sanayi ve ticari ürün niteliği taşıyan pek çok ürün tarımsal faaliyetler

sonucunda elde edilmektedir. Bu ürünlerin üretimi ve dağıtımı büyük ölçüde insanların iş ve meslek edinebilecekleri yeni çalışma koşullarını ortaya çıkarmaktadır. Anamur bu yönüyle literatürde yer alan kentsel alanlarla ilgili tanımlamaların dışında kalmaktadır. Çünkü Anamur'da klasik anlamda bilinen bir sanayileşme ve sanayi üretimi mevcut değildir. Burada yaşayan insanların önemli bir bölümü, geçimlerini tarımsal faaliyetlerle uğraşmak suretiyle sağlamaktadır. Anamur'da yaşayan herkesin geçimini ve gıda gereksinimini kendisinin ürettiğini iddia etmek elbette mümkün değildir fakat yoğun biçimde tarımsal bir üretim faaliyetinin olduğu ve tarımsal faaliyetlerde kullanılmak üzere çeşitli elemanların üretiminin veya sanayisinin yapıldığı söylenebilir. Özellikle entansif tarımsal faaliyetler sonucunda üretimi yapılan başta muz, çilek gibi meyveler ile sebze üretimi ve dağıtımı ve bu süreçten elde edilen gelir, tarıma dayalı bir ticari hayatı ortaya çıkarmıştır. Anamur ve çevresinde üretilen sofralık tüketime yönelik tarımsal ürünler, karayolu taşımacılığı ile gerek yurt içindeki pazarlara gerekse de yurt dışına transfer edilmektedir. Tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu kırsal yerleşimlerde, üretim hane tüketimini ve yakın çevrelerdeki diğer insanların ihtiyacını gidermeye yöneliktir. Oysa Anamur'daki tarımsal üretim faaliyetleri yerel anlamdaki pazarlardan çok ulusal ve uluslararası pazarlara yöneliktir. Bu ticari faaliyet ise tarımsal üretim yapan ailelerin veya kişilerin ekonomik bakımdan bir sermaye birikimine sahibi olmalarını sağlamaktadır.

Tarıma dayalı ticari ilişkilerin bir sonucu olan ekonomik sermaye birikimi, beraberinde sermayenin koruma altına alınmasında veya değerlendirilmesinde önemli bir işleve sahip olan bankanın varlığını zorunlu kılar. Bu açıdan bakıldığında Anamur'da bankacılık faaliyetlerinin yoğun olduğunu söylemek mümkündür. Anamur'da halk arasında Bankalar Caddesi olarak bilinen güzergâh üzerinde ve çevresinde faaliyet gösteren toplamda ulusal ve uluslararası 10 banka şubesine rastlanır. Bankalar, elde edilen gelirin koruma altına alınmasında ve tekrar değer kazanmasında önemli bir işleve sahiptir ayrıca tarımsal faaliyetlerde bulunmak isteyenlerin tarım arazisi satın almak veya sera inşaatı için ihtiyaç duyulan krediyi sağlamaktadır. Bankacılık faaliyetlerinin yürütüldüğü her yerde ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştiği bilinmektedir.

Bunun yanı sıra tarımsal üretim sürecinde tarımsal ürünlerin kalitesini ve verimini arttırmaya yönelik olarak ürün ve hizmet sağlayan yan bir sektörün geliştiğini söylemek mümkündür. Sera kurma işi yapan

zanaatkârlar ve sera yapım malzemeleri ve tarım kimyasalları satışı yapan esnaflar gibi tarımsal üretime yönelik faaliyet gösteren işletmeler vardır. Kısaca Anamur'da ekonomik anlamda, doğrudan tarım üreticileri, dolaylı olarak tarım üretimine yönelik faaliyet yürütenler ile tarım dışı üreticilerin olduğunu söylemek mümkündür. Bunlar arasında öne çıkan üretici türü ise tarım üreticileridir ve Anamur'da büyük ölçüde ticari ve ekonomik yaşamın merkezinde tarımsal üretim yer almaktadır.

Tarım dışı sektörlerde çalışan kişiler, banka kredisi temin etmek suretiyle veya sahip oldukları birikimlerle "seracılık" biçiminde gerçekleşen muz üretimine yönelmektedir. Kamu personeli olan veya düzenli bir geliri olan maaşlı çalışanların önemli bir bölümü (doktor, avukat, öğretmen gibi) seracılığa rağbet etmektedir. Halk arasında "ev araba aldırılmaz, ama sera hem ev hem araba aldırır" şeklinde yaygın bir deyiş vardır. Bundan dolayı girişimci bir ruha sahip olan ve tarım dışı üretici grubuna girenler belirli bir miktarda finansal birikime sahip olduktan sonra seracılık faaliyetlerine ve tarımsal üretime yönelmektedir.

Anamur'da yaygın olarak yapılan faaliyetlerden birisi de balıkçılıktır. Hem olta balıkçılığı hem de küçük ölçekli teknelerle balık avı yapılmaktadır. Anamur ve yakın çevresinde balık ve deniz ürünleri çeşidi az olduğundan avlanan balık ve diğer deniz ürünleri Anamur şehir merkezinde balıkçılık ile uğraşan işletmelerde satılmaktadır. Balık çeşidi az olmasına rağmen yörede yaygın olarak bilinen belli başlı bazı türler vardır. Bunlar arasında barbun, kopez, karakulak ve kefal en sık avlanan türlerdir.

Anamur, yerli turistlerin yoğun ilgi duyduğu yerlerden birisidir. Özellikle yaz aylarında Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen tatilciler, yaz döneminde Anamur nüfusunu ciddi bir şekilde arttırmaktadır. Yaz aylarında Anamur'un kent nüfusu neredeyse iki katına çıkmaktadır. Yerli turistlere yönelik olarak faaliyet gösteren çok sayıda ve çeşitli türlerde (otel, apart, pansiyon, günübirlik kiralık daireler) konaklama işletmeleri vardır. Turizm faaliyetleri Anamur'da Ege ve Akdeniz bölgesindeki diğer cazibe merkezleri kadar yoğun olmasa da yöre ekonomisine önemli bir katkı sağlamaktadır. Özellikle İskele Mahallesi olarak bilinen, konaklama tesisleri ve turistik amaçlı hediyelik eşyaların satıldığı işletmelerin bulunduğu bölgede sosyal ve ekonomik bakımdan yoğun bir hareketliliğe rastlanır.

4.3.2. Anamur'da Kültürel Yaşam

Anamur'un yerli halkının büyük bir bölümünün Yörük aşiretlerinden oluştuğuna ve maddi olmayan kültürel öğelerin maddi kültürel öğelere göre daha hızlı değiştiğine önceki satırlarda yer verilmiştir. Bundan dolayı Anamur'da yaşayan insanların, modern zamanların kentlerinde görülen teknolojik gelişme ve yeniliklere kolayca uyum sağladıkları söylenebilir. Ayrıca gündelik yaşamda kentsel yaşamın etkileri oldukça belirgindir. Gündelik yaşamdan kastedilen ise, beslenme, giyim-kuşam, barınma, komşuluk ilişkileri ve konut gibi nesnelere ve alanlardır (Lefebvre, 1998:28). Bir diğer ifadeyle gündelik yaşam, maddi kültürel yaşama dair insan eylemlerinin şekillendirdiği ve sürekli bir değişim içerisinde bulunan pratiklerdir. Bu pratikler kentsel yaşamın adeta zorunlu birer ögesidirler. Kentsel alanda yaşayan bütün insanların sosyal dünyasını saran ilişkiler ağının büyük bir bölümü bu çerçevede gerçekleşir. Maddi kültür öğelerini oluşturan doğal çevre, binalar, alışveriş yerleri ve eğlence merkezleri vb alanlar bireyleri yoğun biçimde etkileyen unsurların başında gelir. Çünkü insanlar doğal olarak dâhil oldukları ortamlarda baskın kültürel özelliklere kolayca uyum sağlama eğilimi gösterirler. Bunun yanı sıra kitle iletişim araçları ve kitlesel eğitim sistemleri insan beğenilerinin ve davranışlarının büyük ölçüde birbirine benzer olmasında etkin bir işlev yerine getirirler.

Gündelik yaşamın dışında geleneksel yaşam biçimine ait ritüellerde Yörük kültürünün izlerine kolayca rastlanmaktadır. Bu izlere bariz biçimde düğünlerde, cenaze törenlerinde, dini bayramlarda ve kökene dair kimlik tanımlamalarında rastlanır. Anamur'un çeşitli yer ve zamanlarda farklı kişilerle yapılan görüşmelerde insanların kendilerini Yörük olarak tanımladıkları görülmüştür. Yörüklük kırsal alanlarda yaşayan konar-göçer topluluklara özgü bir yaşam biçimi olmasına rağmen Anamur kent merkezi ve çevresinde yerleşik bir hayat sürenler kendilerini Yörük olarak tanıtmakta herhangi bir sakınca görmemektedir. Çünkü yörede Yörüklük insanlar arası ilişkilerde cömertlik, dürüstlük, çalışkanlık vb. iyi imgeler taşımaktadır (Eröz, 1965). Geçmişten gelen bir kültürel mirasa sahip olmanın bir ifadesi anlamında Yörüklük yörede benimsenen bir kimlik türüdür. Kentsel yaşama uyum sağlamış ve kentli bir yaşam biçimi sürmesine rağmen birçok kişi kendisini Yörük olarak tanımlamaktadır.

Nüfusun büyük bir bölümünün, yakın bir geçmişe kadar kırsal kökenli ailelere mensup bireylerin oluşturduğu Anamur'un kültürel yaşamı bundan dolayı geleneksel yaşam biçiminin izlerini taşımaktadır. Gündelik konuşma dilinde Anamur'un yerli halkı yöreye özgü bir dili kullanmayı yeğlemektedir. Yüksek eğitim düzeyine sahip bireyler arasında söz konusu gündelik konuşma dili yaygın bir kullanım alanına sahiptir. Her ne kadar birer yerleşim yeri olarak kentsel alanlarda rasyonel davranışların daha hâkim olduğu kabul edilse de (Sencer, 1979: 9) Anamur söz konusu olduğunda geleneksel ilişkiler gündelik yaşamın ritmini derin biçimde etkileyen bir konumdadır. Toplumsal dayanışma ve bütünleşmeye dair ilişki biçimleri büyük ölçüde geleneksel kalıplara dayalıdır. Kentsel gelişmeye rağmen akrabalık ve komşuluk gibi topluluk ilişkilerinin varlığı kolayca gözlemlenebilmektedir. Kültürel benzerliğin beraberinde getirdiği bu özellik toplumsal yapıda özdeşim kurulan ilişkiler ve sosyal davranışlar üzerinde etkilidir. Çünkü kentlerin de belleği vardır ve bu bellek geçmişten günümüze devam ederek kentte yaşayan insanların duygu ve düşüncelerinin belirlenmesinde oldukça etkilidir. Kentlere özgü kültürel yaşamın dışında kentsel çevreyi oluşturan tarihsel yapılar, iklimsel ve coğrafi özellikler ve kenti sembolize eden nesnel yapılar kültürel yaşama dair sosyal formların biçimlenmesinde belirleyici bir rol oynar.

Tarımsal faaliyetler ile uğraşmak suretiyle ekonomik bakımdan bir sermaye birikimine sahip olanların bazıları, sermayelerini Anamur'da gayri menkul veya lüks araba satın alarak tüketme veya Anamur'un dışındaki yerlerde turizm ve eğlence sektörlerinde harcama eğilimindedir. Kentlilik bilinci ise, sanat ve edebiyat gibi alanlarla ilgili olmayı da ifade etmektedir. Anamur'da kültürel alandaki sermaye, ekonomik sermaye alanındaki gelişme ile paralel bir şekilde gelişmemiştir. Ekonomik bakımdan üst bir gelire sahip olan bireyler veya aileler lüks konutlarda oturmayı ve yeni model arabalara sahip olmayı saygın bir statü göstergesi olarak görmektedir. Özellikle son yıllarda konut inşaa sektöründe yaşanan gelişmelere bağlı olarak Anamur'un kentsel silüetinin hızlı biçimde değiştiği ve yüksek katlı bina sayısının dramatik biçimde artmaya başladığı gözlenmektedir. Hem barınma hem de yatırım amacı taşıyan konut mülkiyeti Anamur'da yaşayan yerli halk tarafından yoğun bir ilgi görmektedir.

4.3.3.Doğal-Çevresel Etkenler

Kentler, üzerine kuruldukları çevrenin bitki örtüsü, iklim ve jeolojik özelliklerinin etkisine maruz kalırlar. Yeryüzünü şekillendiren çeşitli etmenler kentlerdeki yaşam koşullarını büyük ölçüde belirler. Bu etmenler arasında yer alan düzlük ve yükseltiler, dağlar ve vadiler, su kaynakları, nem oranı ve hâkimrüzgarlar gibi özellikler kentin yapısal niteliklerini belirleyen verilerdir. İnsanlar yaşadıkları yer ve kentlerde bu etmenleri göz önünde bulundurarak, mekânsal ve yapısal düzenlemeler yaparlar. Yapılarda kullanılan malzemeler ve yapıların biçimleri söz konusu etmenlere göre belirlenir. Bundan dolayı kentsel alanın sahip olduğu iklim, bitki örtüsü ve yeryüzü şekilleri kentin kimliğini etkileyen en önemli özelliklerdendir (Önem ve Kılınçaslan, 2005). Farklı kentlerde farklı yapı malzemelerinin kullanılması doğal etkenlerin bir gereğidir. Bazı kentlerdeki yapılarda ahşap kullanılırken, bazılarında sadece taşların kullanılması söz konusu özelliklerin bir sonucudur.

Anamur, doğal özellikleri itibariyle Akdeniz iklimine sahiptir. Buna göre kışları ılık ve yağışlı, yazları ise sıcak ve nemlidir. Kuzey tarafı, Toros dağları ile çevrili ve oldukça engebeldir. Toros dağları doğu-batı yönünde uzandığından Anamur'a karayolu ile ulaşım imkânları oldukça zordur fakat son yıllarda Mersin-Antalya arasındaki karayolu bağlantısını sağlayan güzergâh üzerindeki yol yapım çalışmaları sayesinde Anamur'a ulaşım imkânlarında çok ciddi bir kolaylığın sağlandığı gözlenmektedir. Dağlarda tünellerin açılması ve vadiler arasında viyadüklerin inşa edilmesi karayolu ulaşımını kolaylaştırmaktadır. Anamur'un Güney tarafında Akdeniz sahilleri yer almaktadır. Anamur'un sahilleri, diğer pek çok turistik yer ile mukayese edildiğinde son derece temiz ve su sıcaklığı bakımından elverişli bir özelliktedir. Dalgalı olmayan denizi ve ani bir şekilde derinleşmeyen kumsalları özellikle çocuklu aileleri buraya cezbetmektedir.

Anamur'un uzun yıllar boyunca ulaşılması zor bir fiziki alan üzerinde kurulmuş olması, yörede yaygın olan Yörük kültürel yaşamının korunmasında etkili olmuştur. Ne var ki, kitle iletişim araçlarının baş döndürücü bir hızla gelişmesi ve ulaşım imkânlarının her geçen gün daha da iyileşmesi sosyal değişme hızını da arttıran bir etken olacaktır. Özellikle iklimsel koşulların (Akdeniz İklimi) elverişliliği Anamur'u çeşitli sektörler açısından daha cazip kılacaktır. Turizm potansiyelini arttırmaya yönelik yatırımların artması, yörenin

sosyal dokusunu derin biçimde etkileyecektir. Bu tür yatırımlar yöreye yönelik hem iç hem de dış göçlerin yaşanması sonucunu doğuracak ve kentsel alanları diğer turistik mekanların sahip olduğu yapılaşma sorunları ile karşı karşıya bırakacaktır. Bundan dolayı Anamur'un doğal ve insani sermayesinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve koruma altına almak son derece önemlidir.

Sonuç

Bir kentin kimliği sosyal yaşamın gerçekleştiği doğal çevrede insanların her türlü duygu, düşünce ve eylemlerinin sonuçlarıyla yoğrulmuş bir bütünü ifade eder. Kentlerin kimliği ve bir bütün olarak sahip oldukları her türlü gerçeklik, kentli insanların toplumsal yaşama dair pratiklerinin yansımalarını içerir. Dolayısıyla bir insanın kimliği, onun yaşadığı kentin kimliğinden; kentin kimliği de barındırdığı insanların sosyal eylemlerinden bağımsız değildir.

Anamur'un tarihsel-kültürel mirası ve doğal özellikleri çeşitli bakımlardan kendine özgü bir yapısının oluşmasını sağlamıştır. Akdeniz'in coğrafi özelliklerinin beraberinde getirdiği elverişli iklim özellikleri, Yörük yaşam biçiminin şekillendirdiği sosyal ilişkiler ve Anamur'un tarihi geçmişi Anamur'un kendine has bir kimlik kazanmasında oldukça etkilidir. Akdeniz kıyısında bulunan görece küçük bir yerleşim birimi olan Anamur, yakın bir zamanda ulaşım alanında sağlanan gelişmelere bağlı olarak ciddi bir sermaye ve insan hareketliliğine maruz kalacaktır. Bu hareketliliğin Anamur'a özgü özellikler arasında yer alan doğal güzellikleri, temiz sahilleri, park ve bahçeleri, tarihsel dokuyu, geleneksel mimari yapıları ve sosyal yaşamı bir dönüşüme maruz bırakmadan gerçekleşmesi gereklidir. Anamur'un kentsel kimliğinin korunarak varlığını sürdürmesi, gerek bireysel gerekse de kurumsal düzeyde yapılacak çalışmalarla mümkün hale getirilmelidir. Bu çalışmalar Anamur'a özgü her türlü doğal ve insani değerlerin belirlenmesi ve sürdürülmesi yönünde çaba sarf edilmesi ile mümkündür.

Kaynakça

- Aydemir, Ş., Aydemir, S.E. (2004). *Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarlanması*. Akademi Kitabevi: Trabzon.
- Aydoğan, A. (2000). *Şehir ve Cemiyet*. İz Yayıncılık: İstanbul.
- Başaran, İ. (2008). *Kent ve Yerel Yönetim*. Okutan Yayıncılık: İstanbul.

- Bayar, R. (2003). Arazi Kullanımı-Nüfus İlişkisi: Anamur Örneği. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 1 (1), 97-116.
- Braudel, F. (1995). *Akdeniz: İnsanlar ve Miras*, Metis Yayınları, İstanbul.
- Çalışkan, V. (2007). Kentsel Mekan Kullanımındaki Farklılıklar Üzerine Bir Yaklaşım: Bursa ve Çanakkale'nin Periyodik (Haftalık) Pazarlarından Örnekler. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 12 (18), 49-77.
- Doreen, M. (1994). *Space, Place and Gender*. University of Minnesota Press: Minneapolis.
- Duru, B., Alkan, A. (2002). *20. Yüzyıl Kenti*. İmge Kitapevi: İstanbul.
- Eröz, M. (1965). Türk Köy Sosyoloji Meseleleri ve Yörük-Türkmen Köyleri. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 6, 119-154.
- Giddens, A. (2000). *Sosyoloji*. Ayraç Yayınları: Ankara.
- Gramsci, A. (2010). *Gramsci Kitabı: Seçme Yazular, 1916-1935*. (Ter. Yıldız, İ.). Dipnot Yayınları: Ankara.
- Güvenç, B. (1994). *İnsan ve Kültür*. Remzi Kitapevi: İstanbul.
- Hout, J.,Thalmann, J., Valbelle, D. (2000). *Kentlerin Doğuşu*. İmge Kitapevi: Ankara.
- İzgi, U. (1999). *Mimarlıkta Süreç Kavramlar-İlişkiler*. YEM Yayınları: İstanbul.
- Keleş, R. (1990). *Kentleşme Politikaları*. İmge Kitapevi:Ankara
- Koyuncu, A. (2015). *Kentleşme ve Göç*. Hikmetevi Yayınları:İstanbul.
- Lefebvre, H. (1998). *Modern Dünyada Gündelik Hayat*. Metis Yayınları: İstanbul.
- Lynch, K. (1960). *The Image of The City*. MIT Press. (<http://italianstudies.nd.edu/assets/68866/lynch.pdf>).
- Nas, G. E. (2014). Anamur ve Yöresi Ağzları. (*Yayımlanmamış Doktora Tezi*), Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Kayseri.
- Önem, A. B., Kılınçaslan, İ. (2005). Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik. *İTÜ Dergisi*, 4 (1), 115-125.
- Özdemir, A. (2009). Katılımcı Kentli Kimliğinin Oluşumunda Kamusal Yeşil Alanların Rolü: Ankara Kent Parkları Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 1, 144-153.
- Sencer, Y. (1979). *Türkiye'de Kentleşme*. Kültür Bakanlığı Yayını: Ankara.
- Subaşı, B. (2010). Anemurium, *ARO Dergi*, 1, Temmuz-Eylül, 60-61.
- Swingewood, A. (1998). *Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi*, (Ter. Akinay O.). Bilim ve Sanat Yayınları: Ankara.
- Şentürk, Ü. (2016). Mekân Sadece Mekân Değildir: Kentsel Mekânın Yeni Tezahürleri, *Güncele Dipnotlar* içinde, Siyasal Kitabevi: Ankara.
- Tekeli, İ. (2015). *Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları: İstanbul.
- Tunçel, H. (2003). Anadolu Şehirlerinde Semt Pazarları: Elazığ Örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 49-70.